

Rijk van de Mheen

Het liefst ziet de gepensioneerde Rijk van de Mheen uit Hoewelaken baggerbonten in zijn stal staan. Daarnaast is 'luxe' een sleutelwoord in zijn fokdoel.

Beroep:	gepensionoord
Ras:	verbeterd roodbont
Aantal stuks:	85 dieren
Aantal kalvingen:	40 per jaar

Van één pinkje tot een kudde van 85 verbeterd roodbonten op De Leijenhorst

'De fokkerij houdt je fijn bezig'

Op zijn boerderij De Leijenhorst heeft de gepensioneerde ondernemer Rijk van de Mheen een mooie stal staan voor zijn verbeterd roodbonte veestapel. Wat begon met een pinkje in de stal van zijn vader, is inmiddels uitgegroeid tot meer dan een hobby.

tekst **Ivonne Stienezen**

Rijk van de Mheen (76) loopt direct mee naar de stal om twee van zijn verbeterd-roodbontkalfjes te laten zien, een tweeling. Ze liggen dik in het stro en zweten een beetje. 'We hebben de tweeling van vader Leijenhorst 173 net opgestald vanwege deelname aan de Nationale Vleesveemanifestatie, ze moeten nog worden geschoren, daarna is dat zweten wel over. We stallen trouwens altijd vroeg op', zegt Van de Mheen. 'Van het

vocht in het najaar heeft vleesvee veel te lijden', is zijn filosofie. Eind september worden de eerste dieren opgestald, in de loop van oktober gaat de rest naar binnen. 'In het voorjaar gaan ze wel weer vroeg naar buiten. Als het weer het toelaat, gaan ze in maart de wei al weer in.'

Eén pink

Eind jaren zeventig kocht Van de Mheen zijn eerste verbeterd-roodbontpink. 'Het

is een heel mooi ras', verklaart hij zijn keuze. 'En qua karakter zijn ze betrouwbaarder dan de buitenlandse rassen'. Inmiddels is de veestapel uitgegroeid tot zo'n 85 dieren.

Ondernemer Van de Mheen kon zijn boerenafkomst niet verloochenen. Maar hij had nog geen huisvesting en daarom stond die eerste pink bij zijn vader in de stal. Nu staat op het erf van Van de Mheen in Hoewelaken een mooie stal

Van de Mheen ziet graag baggerbonten, deze kleurslag is dan ook volop aanwezig

De tweeling Leijenhorst 190 en 191 (v. Leijenhorst 173) is inmiddels klaar voor deelname aan de NVM

voor al zijn dieren, naast de paardenstal en het weitje met sierpluimvee. 'Met dieren omgaan en de fokkerij ervan, dat zit in mijn bloed.'

Van de Mheen heeft die liefde voor dieren ook doorgegeven aan zijn zoon Wilgo, ook hij heeft paarden en verbeterd roodbonten. 'Hij heeft er nog meer dan ik en we doen ook wel dingen samen, we gebruiken elkaars stieren bijvoorbeeld. Maar het zijn wel twee aparte veestapels.' Dat blijkt ook wel uit de namen die de dieren meekrijgen. De dieren van Rijk van de Mheen heten Leijenhorst, net als zijn boerderij. Wilgo van de Mheen geeft zijn dieren de naam Groot Rassert mee.

Ideaalbeeld

Het fokdoel voor De Leijenhorst zit vooral in het hoofd van Van de Mheen, hij heeft een beeld van hoe de ideale verbeterde roodbonte eruitziet. 'Dieren die niet aan dat beeld voldoen, die gaan weg. Daar fok ik niet verder mee. Elk jaar selecteer ik daar heel kritisch op.' Hoe zo'n perfecte koe er globaal uitziet: groot, met veel lengte, baggerbont, een goede mond, goed beenwerk en voldoende luxe. 'Meestal gebruik ik eigen stieren voor de fokkerij of een stier van mijn zoon. Maar af en toe is het nodig om nieuw bloed aan te kopen. En het is niet gemakkelijk om een stier te vinden die aan mijn ideaalbeeld voldoet.'

Keuringen zijn voor Van de Mheen een goede plek om eens rond te kijken naar stieren die aan zijn eisen voldoen. 'Het is ook een mooie plek om eens met collega's te praten. Vanwege tijdgebrek doen

mijn zoon en ik zelden mee aan keuringen, maar ik vind het wel jammer dat er steeds minder keuringen zijn.' Dit jaar gaat de familie Van de Mheen wel naar de NVM met twee dieren uit de stal van zoon Wilgo en met de tweeling Leijenhorst 190 en 191 (v. Leijenhorst 173, mv. v.d. Westhoeve Red Power 2). 'Het handzaam maken van de dieren, het wassen en scheren kost vrij veel tijd, daarom doen we het meestal niet.'

Niet alleen wat betreft keuringen werken vader en zoon samen. Voor het afkalven hoeft Van de Mheen senior zijn bed niet meer uit. 'De dragende koeien gaan voor het afkalven naar mijn zoon. Zodra ze hebben gekalft, worden ze direct teruggebracht.' De koeien kalven het hele jaar daar, met een lichte piek van december tot en met juni. Ze kalven allemaal via een keizersnede, dat vindt de veehouder toch het veiligst. 'Je kunt door te voelen nauwelijks inschatten hoe groot een verbeterd-roodbontkalf is. De voorpootjes zijn meestal dun, maar de grootte van de kop en tot slot de billen kun je niet inschatten. Ik wil niet het risico nemen dat er daardoor kalveren doodgaan.'

Niet zelf afmesten

Tot een leeftijd van vier à vijf maanden blijven de kalfjes bij hun moeder. Daarna gaan de stiertjes naar de mester, de vaarskalveren blijven op het bedrijf. De kleintjes krijgen altijd krachtvoer. Het jongvee tot twee jaar krijgt tijdens de stalperiode ook krachtvoer, daarnaast krijgen ze onbepaald eersteklas kuilvoer.

Ook de koeien krijgen dat kuilvoer, dat door de loonwerker is gewonnen van het eigen land.

Van de Mheen is een echte fokker, het afmesten laat hij over aan de vakmensen. 'Ik heb goede contacten met een aantal mesters die mijn dieren graag afnemen. Afmesten is echt een vak, daarom gaat alle uitstoot naar een afmester. Dat geldt voor de koeien waarmee we niet verder willen fokken of die niet drachtig willen worden. En de stiertjes waar we zeker niet mee gaan fokken, gaan naar de mester als ze van de moeder afgaan, op een maand of vijf. Ik houd er meestal een stuk of tien zelf. Na een jaar selecteer ik nog een keer, zodat ik er ongeveer vier overhoud voor de fok.'

In totaal heeft Van de Mheen samen met zijn zoon meestal rond de acht fokstieren. Ook op dit gebied werken ze dus samen. De meeste stieren zijn van eigen fok. In de zomer gaan ze mee de wei in, maar in de winter maakt Van de Mheen ook wel gebruik van ki. Soms sperma van ki-stieren, maar er zit vooral sperma van eigen stieren in het vat. Zo is het mogelijk om van heel goede stieren extra nakomelingen te krijgen. Het insemineren doet hij overigens niet zelf, daarvoor komt een inseminator.

Ook gaat er af en toe een stier naar een ki-station om er sperma van te winnen. Op dit moment staat Leijenhorst 176 (v. v.d. Westhoeve Red Power 2) bij KI Samen. Een deel van het gewonnen sperma wordt gesekst. 'Alle stierkalveren kan ik toch niet aanhouden, dus heb ik liever vaarskalveren', legt Van de Mheen uit. |